

Δημοτική Εκπαίδευση

Αξιολόγηση Αντικτύπου των Περιοριστικών Μέτρων στα Δικαιώματα του Παιδιού

Η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο των Επιτρόπων για το Παιδί (ENOC) και τη UNICEF θα διεξάγει αξιολόγηση του αντικτύπου που είχαν τα περιοριστικά μέτρα που τέθηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19 στα δικαιώματα του παιδιού. Αντίστοιχη αξιολόγηση αντικτύπου θα διεξαχθεί από αριθμό Επιτρόπων άλλων ευρωπαϊκών χωρών με στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση μελλοντικών κρίσεων.

Σημαντικό μέρος της διαδικασίας μιας τέτοιας αξιολόγησης αντικτύπου είναι η συμμετοχή των ίδιων των παιδιών. Λόγω των μέτρων που τέθηκαν για την πανδημία, η Επίτροπος δεν μπορεί στο παρόν στάδιο να επισκεφθεί τις σχολικές μονάδες και να αντλήσει κατ' ιδίαν τις απόψεις των παιδιών. Ως εκ τούτου, η Επίτροπος επιθυμεί να λάβει τις απόψεις των παιδιών μέσω της συμβολής των εκπαιδευτικών. Καθίσταται σαφές ότι η συμμετοχή των παιδιών θα είναι εντελώς εμπιστευτική και διασφαλίζεται η απόλυτη εχεμύθεια. Στην έκθεση που θα συνταχθεί, δεν θα υπάρχει σύνδεση με την ταυτότητα οποιουδήποτε συμμετέχοντα. Τα στοιχεία που αναγράφονται στην αρχή, αφορούν δημογραφικά στοιχεία για να διαφανεί κατά πόσο λήφθηκαν οι απόψεις από διάφορες ομάδες παιδιών.

Αναμένεται ότι οι απόψεις που θα καταγραφούν είναι αυτές των παιδιών, χωρίς να έχουν φιλτραριστεί ή καθοδηγηθεί από τις/τους εκπαιδευτικούς. Στο τέλος, παρατίθεται ειδικό απόσπασμα, ώστε να καταθέσουν και οι εκπαιδευτικοί τη δική τους άποψη, εάν και εφόσον το επιθυμούν.

Οι απόψεις των παιδιών θα πρέπει να σταλούν **μέχρι τις 26 Φεβρουαρίου 2021** στο childcom@ccr.gov.cy ή στο τηλεμοιότυπο 22872365 ή στην ακόλουθη ταχυδρομική διεύθυνση:

Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού
Γωνία Απελλή και Παύλου Νιρβάνα, 5^{ος} όροφος, 1460 Λευκωσία

Για οποιοσδήποτε πληροφορίες ή απορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη λειτουργό του Γραφείου της Επιτρόπου, Ελένη Κοτζιαμάνη (22872325, ekotziamani@ccr.gov.cy).

Συμμετοχή Παιδιών Δημοτικής Εκπαίδευσης

Ενδεικτική Πορεία Δραστηριοτήτων

Για τη συμμετοχή των παιδιών αυτής της ηλικιακής ομάδας σημαντική είναι και η συμβολή των εκπαιδευτικών. Ως εκ τούτου, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει μέσα από μια διαδικασία δραστηριοτήτων και ερωτήσεων να αντλήσουν τις απόψεις των παιδιών (χωρίς ωστόσο να επηρεάζουν τις απαντήσεις των παιδιών) και να τις καταγράψουν στο έντυπο που ακολουθεί. Εκ μέρους του Γραφείου της Επιτρόπου προτείνεται η ακόλουθη πορεία δραστηριοτήτων χωρίς ωστόσο αυτή να είναι δεσμευτική. Προτείνεται μόνο, για διευκόλυνση του έργου των εκπαιδευτικών.

Ενδεικτική Πορεία Δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια της Τηλεκπαίδευσης

- Χωρίστε τα παιδιά σε 3 ομάδες. Ζητήστε από κάθε ομάδα να δουλέψει για περίπου 5-7 λεπτά για να καταγράψει η μία ομάδα «τι χρειάζονται τα παιδιά για να είναι χαρούμενα», η δεύτερη «τι χρειάζονται τα παιδιά για να έχουν υγεία» και η τρίτη «τι χρειάζονται τα παιδιά για να νιώθουν ασφάλεια». Αφού εργαστούν στις ομάδες τους επιστρέφουν στην ολομέλεια και παρουσιάζουν τα όσα κατέγραψαν. Ζητήστε από τις άλλες ομάδες να συμπληρώσουν στοιχεία που θεωρούν σημαντικά και η ομάδα δεν συμπεριέλαβε στον κατάλογό της.
- Ενημερώστε τα παιδιά ότι όλα αυτά που κατέγραψαν είναι ανάγκες που έχουν τα παιδιά για να αναπτυχθούν και γι' αυτό τα περισσότερα από αυτά έχουν καταγραφεί σε ένα σημαντικό κείμενο που ονομάζεται «Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού» και αποτελούν δικαιώματα που έχουν τα παιδιά σε όλο τον κόσμο.
- Προβάλετε μία-μία τις εικόνες που βρίσκονται στο Επισυναπτόμενο 3. Κάθε φορά που προβάλλετε μία εικόνα, ζητήστε από τα παιδιά να σκεφτούν ποιο δικαίωμα μπορεί να προβάλλει η εικόνα.
- Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της Επιτρόπου (www.childcom.org.cy, Σύνδεσμος Για Παιδιά/Τα Δικαιώματά σου/Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού) και δείξτε στα παιδιά τις εικόνες με τα δικαιώματα, διαβάζοντας και συγκρίνοντας τις δικές τους απαντήσεις με αυτές που βρίσκονται κάτω από την εικόνα.
- Στη συνέχεια, ενημερώστε τα παιδιά ότι τώρα με τον κορωνοϊό κάποια δικαιώματα του παιδιού έχουν επηρεαστεί και η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού θέλει να διαβάσει τις απόψεις των παιδιών για τα δικαιώματά τους που έχουν επηρεαστεί. Ενημερώστε τα παιδιά ότι θα καταγράψουν τις απόψεις τους και θα τις στείλουν στην Επίτροπο.
- Χωρίστε τα παιδιά σε 4 ομάδες και ενημερώστε τα ότι θα πρέπει στην ομάδα τους να σκεφθούν και να καταγράψουν με ποιο τρόπο έχουν επηρεαστεί (αν έχουν επηρεαστεί) 2 από τα δικαιώματά τους με τα μέτρα που λήφθηκαν για τον περιορισμό της πανδημίας Covid-19. Ενημερώστε τα παιδιά ότι θα έχουν 10 λεπτά στη διάθεσή τους για να καταγράψουν τις απόψεις τους, ενώ στη συνέχεια θα τις παρουσιάσουν στην ολομέλεια. Αναθέστε σε κάθε ομάδα 2 από τα ακόλουθα δικαιώματα: Δικαίωμα στο φαγητό, Δικαίωμα στο παιχνίδι,

Δικαίωμα στη μη διάκριση (εξηγήστε το ως δικαίωμα να μην με ξεχωρίζει κανείς λόγω οποιουδήποτε χαρακτηριστικού μου), Δικαίωμα να εκφράζω την άποψή μου, Δικαίωμα στην πληροφόρηση, Δικαίωμα να έχω φίλους, Δικαίωμα στη θρησκεία, Δικαίωμα στην υγεία, Δικαίωμα στην ξεκούραση, Δικαίωμα στην προστασία, Δικαίωμα σε καθαρό περιβάλλον, Δικαίωμα στην οικογένεια, Δικαίωμα στην εκπαίδευση.

- Τα παιδιά παρουσιάζουν στην ολομέλεια. Οι άλλες ομάδες μπορούν να συμπληρώσουν και αν το επιθυμεί η ομάδα που κατέγραψε συμπληρώνει τις απόψεις των άλλων ομάδων.
- Συζητήστε με τα παιδιά με ποιο τρόπο θα ήθελαν να φθάσουν οι απόψεις τους στην Επίτροπο (μπορείτε να δώσετε διάφορες επιλογές: π.χ. μπορεί να γραφτεί ένα ομαδικό γράμμα, να σταλούν τα χαρτάκια που χρησιμοποίησαν οι ομάδες για να καταγράψουν τον τρόπο που επηρεάστηκαν τα δικαιώματά τους, να σταλούν φωτογραφίες της εργασίας των παιδιών ή να τις καταγράψει η/ο εκπαιδευτικός).
- Ενημερώστε τα παιδιά ότι η Επίτροπος που προστατεύει τα δικαιώματά τους, θα μεταφέρει τις απόψεις τους στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και σε άλλα άτομα που λαμβάνουν αποφάσεις. Ζητήστε από τα παιδιά να αναφέρουν αν θα μπορούσε να γίνει κάτι με διαφορετικό τρόπο ώστε να προστατευτούμε από τον κορωνοϊό, αλλά και να αποφευχθούν όλα αυτά που θεωρούν ότι παραβίασαν σε κάποιο βαθμό τα δικαιώματά τους. Καταγράψτε τις απαντήσεις των παιδιών (ή ζητήστε από ένα παιδί να τις καταγράψει για να σταλούν στην Επίτροπο).
- Καταληκτικά, πείτε στα παιδιά ότι η Επίτροπος προσπαθεί συνεχώς να ενεργεί ώστε να προστατεύει τα δικαιώματα για όλα τα παιδιά στην Κύπρο και ότι μπορούν, όταν παρατηρούν ότι κάποιο δικαίωμα δεν εφαρμόζεται να επικοινωνούν μαζί της. Ολοκληρώστε τη δραστηριότητα δείχνοντας στα παιδιά το τραγούδι (<https://youtu.be/spFZbKmVT3A>) στο οποίο συμμετέχει η Επίτροπος μαζί με άλλα παιδιά και ενήλικες (στο τέλος παρουσιάζεται η Επίτροπος και μπορείτε να την δείξετε στα παιδιά).

Έντυπο Καταγραφής των Απόψεων των Παιδιών Δημοτικής Εκπαίδευσης

Μέρος Α: Δημογραφικά Στοιχεία (Να συμπληρωθεί από την/τον εκπαιδευτικό)

Οι απόψεις που ακολουθούν είναι οι απόψεις:

- Ενός παιδιού
 Ομάδας παιδιών (Αριθμός παιδιών: .....

Ηλικία παιδιού/παιδιών: ..... ετών

Όνομα Σχολείου: .....

(το όνομα θα χρησιμοποιηθεί μόνο για να σταλεί ένα συμβολικό δωράκι από την Επίτροπο προς τα παιδιά)

Τύπος Σχολείου:

- Δημόσιο Ιδιωτικό

Τοποθεσία Σχολείου:

- Αστική Αγροτική

Επαρχία Σχολείου:

- Λευκωσία Λεμεσός Λάρνακα Πάφος Αμμόχωστος

Φύλο:

Αριθμός αγοριών:.....

Αριθμός κοριτσιών:.....

Χαρακτηριστικά παιδιού/παιδιών (αναφέρετε τα χαρακτηριστικά που έχουν διάφορα παιδιά της ομάδας και δίπλα πόσα παιδιά της ομάδας έχουν αυτό το χαρακτηριστικό):

- Παιδί μονογονεϊκής οικογένειας: .....
- Παιδί με αναπηρία: .....
- Παιδί που οι γονείς έχασαν τα εισοδήματά τους κατά την πανδημία: .....
- Παιδί που η οικογένειά του αντιμετωπίζει γενικότερα σοβαρά οικονομικά προβλήματα: .....
- Παιδί ασυνόδευτο: .....
- Παιδί πρόσφυγας: .....
- Παιδί μετανάστης: .....
- Παιδί αιτητής ασύλου: .....
- Παιδί θύμα ενδοοικογενειακής βίας: .....
- Άλλο: .....

Μέρος Β: Αντίκτυπος στα Δικαιώματα του Παιδιού

Τα παιδιά μπορούν να στείλουν αυτά που κατέγραψαν ως κείμενο κάθε ομάδας, μέσω φωτογραφιών ή να γίνει συλλογή όλων των απόψεων εκ μέρους της/του εκπαιδευτικού. Σε περίπτωση αποστολής φωτογραφιών, αυτές θα πρέπει να συνοδεύονται από το Μέρος Α του εν λόγω έντυπου καταγραφής, στο οποίο διαφαίνονται τα δημογραφικά στοιχεία.

Εάν η/ο εκπαιδευτικός έχει συλλέξει τα δεδομένα από όλες τις ομάδες, παρακάτω μπορεί να καταγράψει τις απόψεις των παιδιών, αναφορικά με τον τρόπο που επηρεάστηκαν τα ακόλουθα δικαιώματά τους:

Δικαίωμα στο φαγητό

Δικαίωμα στο παιχνίδι

Δικαίωμα στη μη διάκριση

Δικαίωμα να εκφράζω την άποψή μου

Δικαίωμα στην πληροφόρηση

Δικαίωμα να έχω φίλους

Δικαίωμα στη θρησκεία

Δικαίωμα στην υγεία

Δικαίωμα στην ξεκούραση

Δικαίωμα στην προστασία

Δικαίωμα σε καθαρό περιβάλλον

Δικαίωμα στην οικογένεια

Δικαίωμα στην εκπαίδευση

Τι θα μπορούσε να γίνει με διαφορετικό τρόπο ώστε να προστατευτούμε από τον κορωνοϊό, αλλά και να αποφευχθούν όλα αυτά που τα παιδιά θεωρούν ότι παραβίασαν σε κάποιο βαθμό τα δικαιώματά τους;

Μέρος Γ: Αντίκτυπος στα Δικαιώματα του Παιδιού για Εκπαιδευτικούς (Προαιρετικό)

Φύλο Εκπαιδευτικού:

Χρόνια Υπηρεσίας:

Ως εκπαιδευτικός, ποιος θεωρείτε ότι ήταν ο αντίκτυπος των περιοριστικών μέτρων στα δικαιώματα του παιδιού αυτής της ηλικιακής ομάδας; Υπάρχει κάποιο δικαίωμα που επηρεάστηκε σε υπέρμετρο βαθμό; Με ποιο τρόπο; Θεωρείτε ότι κάποιο/κάποια από τα μέτρα που λήφθηκαν για τον περιορισμό της πανδημίας δεν έλαβαν υπόψη τα δικαιώματα του παιδιού ή τις ανάγκες της συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας; Στο Μέρος αυτό, μπορείτε να αναφέρετε ο,τιδήποτε θεωρείτε σημαντικό να γνωρίζει η Επίτροπος.